

OBSAH

Úvodní poznámka k oběma dílům	3
I. ZÁKLADNÍ KURS MIKROEKONOMIE	9
0. Úvodní poznámka k prvnímu dílu.....	9
0.1. Ekonomie a standardní situace, pojmové a matematické prostředky.....	9
0.2. Příklady toho, co lze a co je nutné umět vyčíst z grafů	11
0.3. K systému studia a motivace ke studiu	13
0.4. Jak studovat mikroekonomii (krok za krokem a s pochopením)	15
0.5. Příprava na celý život (napojení na celoživotní zdroj informací a začlenění do absolventské sítě).....	16
0.6. Struktura textu a použité symboly	17
II. VÝKLADOVÁ ČÁST	18
1. Základní pojmy, principy a zákony mikroekonomie.....	18
1.1. Vzácnost a užitečnost	18
1.2. Princip nákladů obětované příležitosti	18
1.3. Efektivnost	19
1.4. Paretové optimum (paretovská zlepšení)	20
1.5. Konkurence a inovace.....	21
1.6. Zákon klesajících mezních výnosů a zákon klesajícího mezního užítku	21
1.7. Mezní veličiny	23
2. Teorie chování spotřebitele	27
2.1. Linie rozpočtu	27
2.2. Indiferenční křivky	28
2.2.1. Definice.....	28
2.2.2. Pohyb po indifferenční křivce.....	30
2.2.3. Speciální tvary indifferenčních křivek.....	31
2.2.4. Indiferenční mapa	32
2.3. Optimum spotřebitele	33
2.3.1. Vyjádření optima spotřebitele prostřednictvím indifferenčních křivek a linie rozpočtu	33
2.3.2. Vyjádření optima spotřebitele prostřednictvím mezního užítku	35
2.3.3. Změna rozpočtového omezení, respektive změna ceny některého ze statků a optimum spotřebitele	39
2.4. Individuální poptávková křivka	41
2.4.1. Odvození z linie rozpočtu a indifferenčních křivek	42
3. Teorie firmy (příjem a zisk, analýza nákladů a výnosů, optimum firmy)	46
3.1. Analýza nákladů	47
3.1.1. Náklady obětované příležitosti	47
3.2. Náklady v krátkém a dlouhém období	49
3.3. Průměrné a mezní náklady	50
3.4. Produkční funkce.....	51
3.5. Standardní tvary křivek průměrných a mezních nákladů.....	53
3.5.1. Křivky průměrných nákladů, průměrných variabilních a průměrných fixních nákladů	53
3.5.2. Křivka mezních nákladů	53
3.6. Optimum firmy	54
3.7. Odvození individuální nabídkové křivky	57
3.8. Rozhodování firmy o použití výrobních faktorů	64
4. Poptávka, nabídka a tržní rovnováha	73
4.1. Jednotlivé nabídkové a poptávkové křivky	73

4.2. Tržní rovnováha	75
4.3. Přebytek a nedostatek na trhu statků	75
4.4. Přebytek spotřebitele a přebytek výrobce.....	78
4.5. Faktory ovlivňující poptávané množství a poptávkovou křivku	79
4.6. Faktory ovlivňující nabízené množství a nabídkovou křivku	81
4.7. Posuny nabídkové či poptávkové křivky, teorém pavučiny a tržní rovnováha.....	83
4.8. Trh a tržní mechanismus.....	84
4.8.1. Trh a spontánní řád	84
4.8.2. Jevy, s nimiž se setkáváme na trhu.....	85
4.8.3. Trh a spontánní řešení optimalizačních úloh.....	86
4.9. Cenová elasticita nabídky a poptávky	87
4.9.1. Pojem cenové elasticity	87
4.9.2. Cenová elasticita poptávky	88
4.9.3. Cenová elasticita nabídky	91
5. Dokonale a nedokonale konkurenční prostředí.....	100
5.1. Dokonalá konkurence	100
5.1.1. Charakteristika a podmínky.....	100
5.1.2. Paretovská optimálnost dokonalé konkurence	101
5.2. Nedokonalá konkurence	105
5.2.1. Obecná charakteristika.....	105
5.2.2. Rovnováha firmy v nedokonalé konkurenci	107
5.2.3. Mrtvá ztráta v nedokonalé konkurenci	109
5.3. Monopolistická konkurence.....	112
5.4. Oligopol	113
5.5. Monopol	114
5.5.1. Monopol v důsledku vlastnictví jedinečného výrobního faktoru	114
5.5.2. Monopol na základě státní regulace	116
5.5.3. Monopol v důsledku ekonomické výhodnosti - přirozený monopol.....	117
5.5.4. Dočasný monopol v důsledku inovace	118
5.5.5. Škodlivost monopolu	119
6. Výrobní faktory, teorie rozdělování.....	122
6.1. Výrobní faktory	123
6.2. Poptávka po výrobních faktorech	123
6.3. Nabídka výrobních faktorů	129
6.4. Trh práce	129
6.4.1. Nabídka a poptávka na trhu práce	129
6.5. Trh kapitálových statků a kapitálový trh	135
6.5.1. Trh kapitálových statků	135
6.5.1.1. Používání kapitálového statku	136
6.5.1.2. Investování do kapitálového statku	136
6.5.1.3. Poptávka a nabídka kapitálových statcích.....	137
6.5.2. Kapitálový trh.....	139
6.5.2.1. Úrok na kapitálovém trhu	139
6.5.2.2. Nabídka a poptávka investičních příležitostí a investičních prostředků.....	140
6.6. Trh půdy	142
7. Všeobecná ekonomická rovnováha.....	146
7.1. Rovnováha ve směně (2 výstupy, 2 spotřebitelé).....	147
7.2. Rovnováha ve výrobě 2 vstupy, 2 výstupy.....	150
7.3. Optimum v případě 1 vstup, 2 firmy, 1 výstup	153
7.4. Optimum v případě: 2 firmy, 2 výstupy	154
7.5. Výrobně spotřební rovnováha: optimum v případě: 2 vstupy, 2 výstupy, 2 spotřebitelé.....	155

7.5.1. Rovnost MRSC a MRTP	155
7.5.2. Vytváření výrobně spotřební rovnováhy v ekonomickém systému	156
7.6. Podmínky všeobecné rovnováhy	160
7.7. Význam modelu všeobecné rovnováhy	160
8. Mikroekonomická role státu a veřejného sektoru	162
8.1. Normativní a pozitivní přístup z hlediska všeobecné rovnováhy	162
8.2. Příčiny a funkce veřejného sektoru a role státu v ekonomice	163
8.3. Alokační funkce	163
8.3.1. Veřejné statky	163
8.3.2. Externality	169
8.3.2.1. Pozitivní externality	169
8.3.2.2. Negativní externality	171
8.3.2.3. Externality a tržní řešení	172
8.3.3. Poručnické a obecně prospěšné statky	174
8.4. Redistribuční funkce	175
8.4.1. Podstata redistribuční funkce	175
8.4.2. Ztráta mrtvé váhy při zdanění	177
III. METODICKÁ ČÁST BAKALÁŘSKÉHO ODDÍLU	182
9. Základní pojmy a jejich symbolické vyjádření	182
10. Osy souřadnic	183
11. Body a změny veličin	184
12. Křivky a jejich tvary	186
12.1. Vztahy mezi veličinami jako funkční závislosti a typy těchto závislostí	188
12.2. Tvary křivek (funkcí)	189
12.2.1. Konstanta (funkční hodnota se nemění)	189
12.2.2. Lineární funkce	189
12.2.3. Nadproporcionálně rostoucí či klesající funkce	190
12.2.4. Podproporcionálně rostoucí a klesající funkce	191
13. Hledání tvaru křivek - „Kde je další bod?“	191
14. Mezní (tj. přírůstkové) veličiny, tečny a „trojúhelníčky“	194
15. O čem vypovídá plocha pod křivkou mezních veličin	199
16. Součty křivek	202
17. Jak si zapamatovat vzoreček elasticity a jak si ji představit?	204
18. Zvláštní tvary křivek a porovnání jejich průběhu	205
18.1. Indiferenční křivka v případě statku se záporným užitekem	205
18.2. Spotřebitelé s různými preferencemi vztahujícími se k současné a budoucí spotřebě	206
18.3. Rozložení indiferenčních křivek a zákon klesajícího užítu	207
18.4. Zvláštní tvary hranice produkčních možností (PPF)	208
19. Dokazování, odvozování, argumentace s využitím grafů	209
19.1. Optimum spotřebitele	209
19.2. Proč musí být MRTP všech výrobců shodná, pokud má být situace paretooptimální	210
19.3. Proč musí být MRSC všech spotřebitelů shodná, pokud má být situace paretooptimální	211
20. Příklady k procvičení a okruhy otázek v obecné rovině	212
20.1. Příklad ke všeobecné rovnováze	214
Literatura	216
Věcný rejstřík	217